

איגרת סיכום של מפגש שולחן עגול שני בנושא מצב החירום בדרום הארץ

אשר התכנס ביום שלישי, 6 בינואר 2009, ב' בטבת תשס"ט, במשרד הביטחון בתל אביב

השולחן העגול בנושא מצב החירום בדרום הארץ התכנס לשיבתו השנייה ב- 6 בינואר, י' בטבת תשס"ט, בחדר הדיונים במשרד הביטחון בתל אביב, בראשות סגן שר הביטחון, מתן וילנאי, וראש רשות החירום הלאומית שבמשרד הביטחון, זאב צוק-רם. במפגש השתתפו כעשרים גורמים מרכזיים בחברה האזרחית וכעשרה נציגים של משרדי הממשלה ופיקוד העורף. הדיון התמקד בפעילות ארגוני החברה האזרחית ובתפיסתם את תמונת המצב והפערים מהשטח.

בפתח הדיון תאר סגן השר את התקדמות המבצע הצבאי והתחלת המהלך הקרקעי ברצועת עזה. סגן השר אמר כי יש לחשוב על הצפוי במקרה של התמשכות הלחימה בעשרת הימים הקרובים ולבחון את מידת ההערכות והמוכנות לכך, הן ביחס לממשלה והן ביחס לארגוני החברה האזרחית. עוד נאמר כי לפי שעה, למעט מקרים חריגים, אין סיבה שהציבור באזורי הירי ישב במקלטים באופן קבוע, ויש לפעול לקיומה של שגרת חיים, תוך כניסה למקלטים על פי התראה.

נציג הקרן לידידות ציין לחיוב את פעילות הממשלה בתחום העורף, שיבח את שיתוף הפעולה בין המגזרים ועדכן כי הקרן מקצה תקציב זמין למנהלי לשכות רווחה ברשויות המקומיות. נציגת איחוד הקהילות היהודיות בצפון אמריקה (UJC) ציינה כי בישיבת הוועד המנהל של האיחוד אתמול הוקצו 10 מליון דולר למימון פרויקטים מוגדרים. נציג הסוכנות היהודית שיבח את נכונות חברות מהמגזר הפרטי לקחת חלק בעשייה. נציגת הגיוינט ציינה את מידת מעורבותם הגבוהה של בני הנוער.

מספר משתתפים העירו כי יש לשים דגש על הסיוע לעיר אופקים ולתושביה. נציג הסוכנות ציין כי קיימת תחושת מחנק לילדים המתגוררים במרחק של 7 ק"מ מהרצועה, הנמצאים במרחבים מוגנים ובמקלטים והוסיף כי במספר יישובים נרשמה בעיית צופרים. סגן השר עדכן שפיקוד העורף פועל לתיקון הבעיה ולהשלמת פערי הצפירה.

משרד הביטחון
רשות החירום הלאומית
מכלול אוכלוסייה

טלפון: 03-6976905/810
פקס: 03-6974147

margalit_cohen@mod.gov.il

השולחן העגול מופעל על ידי הממשלה ובמימונה, באמצעות:

אנכא

האגודה לפיתוח ולקידום כח אדם
בשירותים החברתיים בישראל
מיסודו של ג'ינט ישראל

שיתוף

לקידום החברה האזרחית
The Israel Center for Civil Society
theatufim

מספר משתתפים אמרו כי מערך ה"למידה מרחוק" של משרד החינוך מתקדם באופן מרשים, אך קיים מחסור במחשבים פרטיים בחלק מהישובים. נציגת משרד החינוך ציינה בהקשר זה כי בידי המשרד מיפוי מדויק של הצרכים בכל אחד מהישובים, והציעה שכל סיוע בנושא יתואם מול מוקד משרד החינוך המרכזי זאת. נציגת ארגון "מתן" עדכנה כי התקבלה החלטה לחלק 2,000 מחשבים במסגרת פרויקט "מחשב לכל ילד", וכי חברת "בזק" התגייסה לסייע בחיבור מהיר לאינטרנט. נציג הסוכנות היהודית אמר כי גם הסוכנות וה-UJC פועלים לסייע. סגן השר הדגיש את הצורך בחלוקת המחשבים על בסיס אמות מידה ראויות ובתיאום.

בנושאי **התנדבות**, דיווח נציג עמותת רוח טובה על מהלך לשידוך מתנדבים לצרכים מקומיים, המתנהל בתיאום עם רח"ל, תהיל"ה והרשויות המקומיות. לדבריו, כמות המתנדבים גדולה מהצורך, והמוקדים מוצפים בפניות. עיקר פעילות המתנדבים נעשית במקלטים, במסגרת הפוגות לילדים ופעולות סיוע לרשויות. הוא ציין כי קיימים מספר מוקדי מתנדבים הפועלים במקביל, דבר העלול להביא לכפילויות. נציג מנהלת השירות האזרחי במשרד ראש הממשלה דיווח כי לא בכל היישובים קיימת כתובת ברשות המקומית אשר יכולה לכוון את המתנדבים בהתאם לצרכיה. נציגת הגיוינט אמרה כי תעביר רשימת אנשי קשר לנושאי תרומות, מתנדבים, סיורים ואירוח במספר רשויות, בהן הארגון מעורב בליווי וייעוץ לראש העיר והצוות הבכיר.

נציג פיקוד העורף עדכן כי חיילי הפיקוד מסייעים לרשויות **בתגבור מוקדי 106** ובפעולות **להשמת מקלטים**, בהתאם לצרכי הרשות. נציגת ארגון שתי"ל ציינה כי ישנן אוכלוסיות דוגמת עולים וקשישים שפיקוד העורף לא מצליח להעביר להם מסרים באופן מוצלח. בתגובה סגן השר ביקש שהפנייה תועבר לפיקוד העורף במחוז דרום על מנת להנגיש את המידע. נציג מערך משק לשעת חירום העלה את הצורך בתיאום הטיפול ברשימות הצרכים שמעבירים ראשי הרשויות. נציגת ארגון "מתן" ציינה כי כאשר הארגון מספק מענה, הוא מעדכן בכך את דסק החברה האזרחית שהוקם ברח"ל.

מספר משתתפים העלו שאלות ביחס לטיפול **בעלי מוגבלויות ובקשישים סיעודיים**. נציג מטה מאבק הנכים דיווח על שיפור משמעותי שחל ברמת המענה מאז הישיבה הקודמת. נאמר עם זאת כי מדיניות הפינוי עדיין אינה ברורה וכי הארגונים הפועלים בשטח מתקשים לכלכל את צעדיהם בעניין זה. סגן שר הביטחון אמר כי מדיניות הממשלה היא לפנות בעלי מוגבלויות הרוצים להתפנות, וזאת במסגרת פעילות משרד הרווחה והרשות המקומית. הוא ציין כי חלק מציבור זה אינו רוצה להתפנות. נציגת בית איזי שפירא דיווחה כי 12 ארגונים ברעננה הקימו בשיתוף העירייה מטה ייעודי לטיפול בבעלי המוגבלויות, המסייע בפינויים מאזורי הירי (מספר המוקד – 09-7622100). דיון ייעודי בנושא ייערך במסגרת רשות החירום הלאומית.

שאלות הועלו גם ביחס לנושא **ההסעות להפוגות**. ראש רשות החירום הלאומית עדכן כי מערך היסעים פועל במשרד הביטחון, המקצה אוטובוסים להפוגות של תלמידים ובני נוער מחוץ לאזורי הירי. במסגרת זו, מתגבשת פעילות מהירה של משרד הביטחון עם רשות הטבע והגנים הלאומיים בנושא. עוד נאמר כי בתחום זה, יש כיום מקום רחב לשיתוף פעולה בין-מגזרי בהיקף נרחב. נושא נוסף שהועלה הוא אופן הטיפול ומדיניות הסיוע **במגזר הערבי**, ובכלל זה ביישוב רהט. ביחס לפעילות מתנדבי השירות האזרחי-לאומי ביישוב, נאמר כי ראוי שפעילות זו תתואם מול ראש הרשות. נציגת הקואליציה הישראלית ל**טראומה** ציינה כי קיבלה בקשות ממפעלים המבקשים תמיכה למנהלים ולעובדים, כמו גם מתנועות נוער ומצוותי חירום יישוביים.

נציג ארגון לתת אמר כי הארגון המחלק מזון לנזקקים בשגרה, זיהה צורך מועט **למנות מזון** בדרום הארץ, אך עלה צורך למזון למשפחות מארחות ממרכז הארץ. הארגון חילק בימים האחרונים משחקים לילדים, כמו גם שמיכות ותנורים לקשישים. נציג "עזר מציון" ציין כי ארגונו הקצה 1,300 מנות מזון ליום לתושבי הדרום המתארחים במרכז. מספר משתתפים העלו את הצורך הדחוף **בהזנת מתנדבים** המגיעים לסייע בדרום. נציגת קרן רש"י אמרה כי הקרן תבחן אפשרות לסייע בעניין. הוא הוסיפה כי הקרן מפעילה את מפעל ההזנה הממשלתי, ובמסגרת זו יש לה יכולות רבות בתחום. עוד דיווחה על פיילוט לשיפוץ כ-30 מקלטים פרטיים בבתים משותפים באזורי מצוקה.

בסיכום הדיון, אמר סגן שר הביטחון כי ישנם ארבעה תחומים מרכזיים אשר ראוי לשים עליהם דגש בימים הקרובים, וזאת בתיאום עם גורמי הממשלה העוסקים בכך כיום:

1. הוצאתם להפוגות של ילדים ובני נוער מאזורי הירי, בתיאום עם מערך ההיסעים שהוקם במשרד הביטחון ומקצה אוטובוסים לרשויות המקומיות בהתאם לצורך וליכולת;
2. הושטת סיוע פרטני לטיפול בבעלי מוגבלויות, בתיאום עם משרד הרווחה והשירותים החברתיים והרשויות המקומיות הפועלים לפנות את אלו הרוצים בכך;
3. תגבור המאמצים בתחום חלוקת המחשבים וה"למידה מרחוק", בתיאום עם משרד החינוך ופרויקט "מחשב לכל ילד" ובהתאם לאמות המידה הקיימות;
4. השמשת מקלטים פרטיים בבתיים משותפים, בנוסף לפעולות הממשלה ופיקוד העורף בתחום המקלטים הציבוריים.

סגן השר אמר כי מסמך ובו קווי המדיניות הממשלתית בתחומים השונים יצורף לאגרת זו, וציין כי על אף השאיפה לתאום בין-מגזרי, קיימים תחומים שבהם אין תאום ויש להכיר בכך.

משתתפים בדיון: אלישבע אורן, מנהלת פדרציית ניו יורק בישראל; עו"ד יהודה אלרם, מנכ"ל לב אחד, הרב יחיאל אקשטיין, מייסד ונשיא הקרן לידידות; גבי יעל בורג, ראש תחום התנדבות, גיוינט ישראל; גבי עדנה בן ארי, מנהלת פרויקטים, הקרן לידידות; גבי נאוה בן משה, מנכ"לית המועצה הלאומית להתנדבות; גבי ירונה בן שלום, מנהלת סניף שתי"ל בדרום; אלי"מ מוטי בר לב, ראש מטה לחימה מכלול רמות, פיקוד העורף; גבי אורלי גל, מנכ"ל נט"ל; מר ערן גלזר, יו"ר מועצת תנועות הנוער; גבי דבורה גנני, יו"ר הקרן לידידות; זייל דרמון, יו"ר לתת; גבי אלישבע דרר, האגף לתכנון מדיניות, משרד ראש הממשלה; מר אלי הורביץ, קרן יד הנדיב; גבי מתי וייל, חברת ועד מנהל, המועצה הלאומית להתנדבות; מר ערן וינטראוב, מנכ"ל "לתת"; מר דודי זילברשלג, יו"ר "הכח לתת"; גבי אהובה ינאי, מנכ"לית מתן; גבי מגי כהן, ראש חטיבת אוכלוסייה ברשות החירום הלאומית, משרד הביטחון; גבי רבקה כספי, מנהלת UJC בישראל; מר אלי כרמלי, מנהל קשרי ציבור, הסוכנות היהודית; גבי טליה לבנון, מנהלת, הקואליציה הישראלית לטראומה; גבי יעל לוונטל, מנהלת אחריות תאגידית, הריבוע הכחול; מר מומו מהדב, מנכ"ל מעל"ה; גבי איילה מילר, מנהלת תקשורת ויחסי ציבור, טבע; רס"ן שתו מטקיייה, רמ"ד מתנדבים פיקוד העורף; גבי רונית סגלמן, מנהלת שותפויות, קרן רש"י; ד"ר ירון סוקולוב, מנכ"ל, מנהיגות אזרחית; גבי נעמי סטוצ'ינר, נשיאה ומנכ"לית בינלאומית, בית איזי שפירא, מר אהוד פראוור, ראש האגף לתכנון מדיניות, משרד ראש הממשלה; מר זאב צוק-רם, ראש רשות החירום הלאומית, משרד הביטחון; מר ג'ף קיי, סמנכ"ל, הסוכנות היהודית; מר קינן רבינו, מנכ"ל, רוח טובה; מר רוני שכטר, יו"ר מטה מאבק הנכים; מר ניר שריג, סגן ראש מנהלת השירות האזרחי, משרד ראש הממשלה.

פירוט עיקרי המענים הממשלתיים וקווי המדיניות בנושאים השונים

מדיניות הממשלה והמענים הניתנים	סוגי שירותים
הממשלה, באמצעות פיקוד העורף ומשרד הביטחון, משפצת ומשמישה מקלטים ציבוריים; מציבה מיגוניות ו"גלילות" ביישובים בהתאם לצרכים; ומפעילה חלק מחיילי פיקוד העורף ביישובים לצורך סידור ופינוי מקלטים פרטיים. בנוסף, ניתן מענה נקודתי לצידוד נוסף הנדרש במקלטים (דוגמת תנורים וכיסאות), והועברו תקציבים לרשויות המקומיות לצורך פיתרון בעיות. ביחס לשיפוץ מקלטים פרטיים, אשר לממשלה יש קושי לפעול בהם, יש מקום רחב לשיתוף פעולה עם ארגוני חברה אזרחית וגופים עסקיים בעלי יכולת בפעולות מסוג זה.	מיגון ומקלוט
בישיבה הקודמת של "השולחן העגול" נאמר כי מאחר ורוב רובו של הציבור אינו מרותק למקלטים לפרק זמן ממושך, <u>מדיניות רח"ל היא שאין מקום לחלוקת מזון לבתי התושבים בצורה מאורגנת</u> . יחד עם זאת מתבקש סיוע במתן מזון לארגוני מתנדבים, עבור המתנדבים.	אספקת מזון
לאור העובדה כי מוסדות החינוך סגורים, משרד החינוך מפעיל מערך של "למידה מרחוק". בשנים האחרונות חולקו אלפי מחשבים ביישובי עוטף עזה באמצעות "מחשב לכל ילד", אך עם הגדלת מספר התלמידים שאינם לומדים (ל-200,000 תלמידים), נוצר חוסר באלפי מחשבים בחלק מבתי התלמידים. ברמת הממשלה, מרוכזת הפעולה ע"י משרד החינוך. בנוסף לכך, נעשות פעולות רבות לסיוע בתוך המקלטים, חלקן בסיוע גופי הממשלה ובמסגרת תיאום בין-מגזרי (דוגמת פעילות רשות הטבע והגנים הלאומיים והפעלת כ-300 מורות חיילות לנושא). <u>מדיניות רח"ל היא לעודד פעולות שכאלה בעת הזו ולסייע להן היכן שהדבר נדרש ואפשרי</u> .	סיוע לילדים ולבני נוער
נעשו בעשרת הימים האחרונים פעולות להעברת אוכלוסיות של בעלי מוגבלויות וקשישים סיעודיים למקומות שאינם בטווח הירי, במסגרת תוכניות מוכנות מראש של משרד הבריאות ומשרד הרווחה והשירותים החברתיים. <u>מדיניות רח"ל היא לטפל באוכלוסיות אלה על בסיס פרטני, בהתאם לצורך, ע"י משרדי הממשלה</u> . נעשה מאמץ להפעיל את מסגרות החינוך המיוחד, וזאת בהתאם למצב הביטחוני הקיים בשטח.	סיוע לבעלי מוגבלויות ולקשישים סיעודיים
בישיבה הקודמת של "השולחן העגול" נאמר כי הרשות המקומית היא אבן היסוד של הטיפול בעורף, והמערכות כולן מכוונות לסייע לה ופועלות בתיאום איתה. העביר משרד הפנים סיוע כספי לרשויות, על מנת לאפשר להן לנהל את פעילותן.	הרשויות המקומיות ותפיסת הטיפול בעורף
משרד הביטחון מסייע בארגון הפוגות ורענונים לילדים ובני נוער (ובפרט בארגון הסעות). עד כה הוצאו מאות אוטובוסים להפוגות בנות יום אחד או לרענונים בני מספר ימים. <u>מדיניות רח"ל היא לעודד יציאה להפוגות של ילדים ובני נוער</u> .	יציאה להפוגות ורענונים (של יום אחד עד מספר ימים)
<u>מדיניות רח"ל היא שלפי שעה אין מקום לפינוי אוכלוסיה</u> . בהתאם לצורך, ובאופן פרטני, מטפלים משרדי הבריאות והרווחה והשירותים החברתיים בציבור בעלי המוגבלויות והקשישים הסיעודיים.	פינוי אוכלוסיות מאזורי הירי
שר האוצר ומשרד האוצר פועלים להסדרת הפיצוי העקיף לתושבים באזורי הירי; בנק ישראל הודיע על הקלות בניהול ה"אוברדראפט"; החשב הכללי פעל למתן סיוע לבעלי משכנתאות במימון מדינה.	סיוע פיננסי לתושבים